

Szegedi Ítéltábla
Bf.III.628/2016/11.

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2017. május 9. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A testi sértés büntette miatt **I.rendű vádlott neve és társai** ellen indított büntetőügyben a **Gyulai Törvényszék** 2016. június 15. napján kihirdetett **18.B.389/2015/35.** számú ítéletét **megváltoztatja** az alábbiak szerint:

I.rendű vádlott neve I. rendű és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott által elkövetett bűncselekmény minősítésének helyes jogszabályi alapja: Btk. 164. § (1) bekezdés, **(3) bekezdés,** (8) bekezdés 1. fordulat.

I.rendű vádlott neve I. rendű és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottakat szabadságvesztésre ítéltnek tekinti, melynek végrehajtási fokozata börtön, és e vádlottak a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

I.rendű vádlott neve I. rendű és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottak esetében az őrizetben töltött időt a szabadságvesztés végrehajtása esetén tekinti a szabadságvesztésbe beszámítottnak.

III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottat visszaesőként tekinti elítéltnek.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A törvényszék I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] mondta ki, ezért 2 év börtönbüntetésre és 200 napi tétel - egy napi tétel 1.500.- forint - összesen 300.000.- forint pénzbüntetésre ítélte. A börtönbüntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette, abba beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt, rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről. A pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett.

II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] állapította meg. Ezért a II. rendű vádlottat 2 év börtönbüntetésre és 150 napi tétel - egy napi tétel 1.500.- forint - összesen 225.000.- forint pénzbüntetésre ítélte. A börtönbüntetés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette, abba beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt és rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás

lehetőségéről. A pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett.

III.rendű vádlott neve III. rendű vádlottat garázdaság büntetében [Btk. 339. § (1) bekezdés, (2) bekezdés e) pont] mondta ki bűnösnek. Ezért mint többszörös visszaesőt 200 napi tétel - egy napi tétel 3.000.- forint - összesen 600.000.- forint pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 4 havi részletfizetést engedélyezett.

Rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költségről egyaránt.

Az első fokú ítélet ellen fellebbezést jelentettek be:

- az ügyész, mindhárom vádlott terhére súlyosításért, végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása érdekében,
- III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott védője elsődlegesen a bűnösség téves megállapítása miatt felmentésért, másodlagosan a pénzbüntetés enyhítése érdekében.

A másodfokú eljárás során fellebbezését írásban részletesen indokolta; az elsődleges, felmentést célzó fellebbezését a kihívó közösségellenesség hiányára alapította, másodsorban annak megállapítását kérte, hogy védence csupán visszaeső, erre tekintettel tett indítványt a büntetés enyhítésére, végső soron próbára bocsátás alkalmazására.

A fellebbviteli főügyészség alább részletezendő módosított indítványára tekintettel az elmeorvos-szakértői bizonyításra vonatkozó indítványát visszavonta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.375/2016/1-III. számú indítványában eredetileg III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott esetében jelezte, hogy bűnismétlői minőségének megállapítására tévesen került sor, ezért rendkívüli jogorvoslati eljárást kezdeményezett a törvényesség érdekében, melynek befejezéséig az eljárás III. rendű vádlottra vonatkozó részének elkülönítését és annak felfüggesztését indítványozta.

I. r. vádlott neve I. rendű és II.rendű vádlott neve II. rendű vádlottak esetében az ügyészi fellebbezést fenntartotta és módosította akként, hogy a kiszabott pénzbüntetés napi tételei számának, valamint a próbaidő tartamának súlyosítását indítványozta, míg a közügyektől eltiltás kiszabására irányuló ügyészi fellebbezést visszavonta. Az I. és II. rendű vádlottak esetében a tényállás helyesbítésére és kiegészítésére, a jogi indokolás bizonyos részének tényállásba történő átemelésére tett indítványt a bűnösségi körülmények kiegészítése és helyesbítése mellett.

Jelezte, hogy a III. rendű vádlott esetében az ún. szabadságvesztési középérték helyesen 2 év 7 hónap és 15 nap. Ugyanezen vádlott esetében az előéleti iratainak kiegészítésére és helyesbítésére is indítványt tett, csakúgy mint a személyiségzavarra vonatkozó szakértői megállapítással történő kiegészítésre.

A Bf.375/2016/5-II. számú indítványában módosította az előző indítványának a III. rendű vádlottra vonatkozó részét; a bizonyítási indítványt és ehhez képest a tárgyalás tartására irányulót egyaránt visszavonta, a bizonyítási indítványt támogató, III. rendű vádlott védőjétől származó ugyanilyen irányú indítványt sürgősségeltelennek tartotta. Utalt a Kúria jogorvoslati eljárásban hozott ítéletére, melynek tartalmával indítványozta az első fokú tényállást kiegészíteni. Ehhez képest - álláspontja szerint - a III. rendű vádlott már csupán visszaeső, nem pedig többszörös visszaeső.

Részletesen foglalkozott a III. rendű vádlott védőjének fellebbezési indokolásával, annak elfogadását ellenezte, és továbbra is fenntartotta a III. rendű vádlott terhére bejelentett fellebbezését, azaz a szabadságvesztésre súlyosítást azzal, hogy végrehajtási fokozata börtön és, hogy abból a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő napon bocsátható e vádlott feltételes szabadságra. Ehhez képest valamennyi, a pénzbüntetésre vonatkozó rendelkezés mellőzését is indítványozta.

A fellebbezési nyilvános ülésen az ügyész fenntartotta a módosított fellebbezését, a legutóbbi írásbeli indítványával egyezően.

A III. rendű vádlott védője részletes fellebbezési indokolását az irány tekintetében fenntartotta, de azt kismértékben módosította; elsősorban az első fokú ítélet megváltoztatására és védencének bűncselekmény hiánya okából történő felmentésére, másodsorban visszaesőként elkövettség megállapítására, harmadlagosan a büntetés enyhítésére, próbára bocsátás alkalmazására tett indítványt. Bűnösség megállapítása esetén legfeljebb felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását, és a 2/2017. (II.10.) AB határozatban foglaltak figyelembe vételét, az előzetes mentesítés lehetőségének vizsgálatát indítványozta.

A nem fellebbező I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott védője kiemelte, hogy a III. rendű vádlott tanúsította a provokatív magatartást, továbbá kiemelte az időmúlást mint nyomatékos enyhítő körülményt, ezért az első fokú ítélet védencére történő helybenhagyását és előzetes mentesítését indítványozta.

II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott védője fenntartotta védenca esetében a jogos védelem és a szituációs jogos védelem körében általa korábban kifejtetteket, ezért védenca felmentésére tett indítványt, másodsorban az első fokú ítélet védenca esetében történő helybenhagyására.

Kizárólag III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott védőjének védenca visszaeső bűnismétlői minőségének megállapítását célzó fellebbezési indítványa az alapos, egyebekben a fellebbezések minden irányban alaptalanok.

Az ítélet tábla a törvényszék ítéletét a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált, függetlenül attól, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A vizsgálat kiterjedt az ügydöntő határozat meghozatalához vezető eljárásra is, ennek eredményeképpen az ítélet tábla megállapította, hogy nem valósult meg olyan eljárási szabálysértés, amely az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését indokolná.

Valóban nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság az ügyész indokolt fellebbezését a vádlottak és védőik részére kézbesítette-e, ám az ezzel kapcsolatos fellebbviteli főügyészségi indítvány teljesítésére nem volt szükség, tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés indokolását a vádlottaknak és a védőknek kézbesítette, így a védelem időben és teljes mértékben megismerte az első fokú ügyész és a fellebbviteli főügyészség álláspontját, így a védelem joga nem csorbult.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, mert hiányos [Be. 351. § (2) bekezdés b) pont].

A részleges megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján az iratok egybehangzó tartalmára figyelemmel akként orvosolta, hogy a tényállást a következők szerint helyesbítette, illetve kiegészítette:

I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott a [oktatási intézmény neve] jogi felső oktatási képzés első éves hallgatója, levelező munkarendben, állami ösztöndíjasként 2016. szeptember 6. napja óta. A [munkáltató neve] munkáltatónál alkalmazása megszűnt. Önálló keresete, jövedelme nincs.

II.rendű vádlott neve II. rendű vádlott keresete havonta nettó 80.000.- forint körül alakul.

III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott tartósan az [országneve], [város neve] egy szórakozóhelyen dolgozik, kb. nettó 600.000.- forint a havi jövedelme.

III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott esetében a Békési Városi Bíróság 2001. május 22. napján jogerős ítéletének száma 1.B.202/2000/14. Ezen ítélettel kiszabott szabadságvesztés végrehajtását a Békés Megyei Bíróság a 3.B.322/2003/25. számú, illetve a Szegedi Ítéltábla Bf.110/2004/6. számú ítéletével rendelte el. Az ezen ítéletekkel elbírált cselekmény elkövetésekor III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott nem szenvedett az elmeműködés kóros elmeállapotában, ugyanakkor érzelmileg labilis személyiségzavart állapítottak meg nála, ami azonban beszámítási képességét sem az elkövetéskor, sem az elbíráláskor nem befolyásolta, és nincs adat arra, hogy a jelen bűncselekmény elkövetését megkönnyítette volna.

A III. rendű vádlott esetében a Kúria a 2017. március 14. napján kihirdetett Bt.I.1818/2016/8. számú ítéletével a legfőbb ügyész által, a törvényesség érdekében benyújtott jogorvoslati indítványt elbírálván megállapította, hogy az Esztergomi Városi Bíróság 7.B.391/2009/14. számú ítéletének III.rendű vádlott neve elítélt különös visszaeső minőségét megállapító rendelkezése törvénysértő.

Egyebekben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás hiánytalan, ezért az a most eszközölt kiegészítésekkel és helyesbítéssel vált mindenben irányadóvá a felülbírálat számára.

Az elsőfokú bíróság kellő elmélyültséggel foglalkozott az egymással szemben álló bizonyítékokkal, megfelelően megindokolta, hogy mit miért fogadott el, mit miért nem. Indokolása logikus, iratszerű és meggyőző volt, abban perrendi hiba sem volt tapasztalható.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság mindhárom vádlott esetében helyesen vonta le a következtetést a bűnösségre és a bűncselekmények minősítése is törvényes, igaz az I. és II. rendű vádlottak esetében a törvényhelyre utalás hiányos volt.

III.rendű vádlott neve III. rendű vádlott védőjének a garázdaság tényállási elemeire vonatkozó aggályait nem osztotta az ítéltábla.

A III. rendű vádlott olyan kihívóan erőszakos, közösségellenes magatartást tanúsított, ami tényleges riadalmat váltott ki a jelenlévők egy részében, de legalább tanú 1 tanúban, aki valóban megijedt, hiszen a nyomozás során erről adott számot és az elsőfokú bíróság fel is olvasta a tanúvallomását, így az a bizonyítás anyagává vált.

A kocsmai verekedések szükségképpen kriminális cselekmények, olyanok, amelyek minden alkalommal alkalmasak a garázdaság bűncselekményének megállapítására. A III. rendű vádlott védője által hangoztatott álláspont, mely szerint a kocsmai élet velejárójaként az ilyen verekedések nem minősíthetők garázdaságnak, nem foghattak helyt.

A garázdaság bűncselekményének törvényi tényállási elemeit képező alapvető ismérveket az EBH2014. B. 23. tartalmazza; ezek gondos vizsgálatával minden kétséget kizáróan megállapítható,

hogy a III. rendű vádlott által tanúsított magatartás valamennyi ismérvnek megfelel, így tényállásszerűsége eredménnyel nem volt támadható.

A III. rendű vádlott önhibából eredő ittasságára a Kúria III. számú Büntető Elvi Döntésének 4. pontjában írtak az irányadók, azaz ittasságára eredménnyel, mentő jelleggel a III. rendű vádlott nem hivatkozhatott.

Ami a garázdaság bűncselekményének minősített esetét illeti, nem támadt az ítéletátlában kétely; a hivatkozott értelmező rendelkezés folytán nyilvános helynek minősül a mindenki számára azonos feltételekkel történő nyitva tartási állapot, ehhez képest a III. rendű vádlott védőjének okfejtése nem foghatott helyt. Megfelelő jogértelmezéssel nyilvános helyen követi el a bűncselekménynek ezt a minősített esetét a terhelt, amennyiben nem ún. zártkörű rendezvényen vett részt. Márpedig a jelen ügyben a rendezvény nem volt zártkörű.

Ami II. rendű vádlott neve II. rendű vádlott védőjének a szituációs jogos védelemmel kapcsolatos álláspontját illeti, az ítéletátl az e-Kommentárra utal, nevezetesen a szituációs jogos védelem fogalomköre nem értelmezhető és alkalmazható ötletszerűen kiterjesztve, azaz az gyakorlatilag az éjjel, felfegyverkezve vagy fegyveresen, a lakásban tartózkodó jogosan védekező esetében állapítható meg, semmiképpen sem ún. kocsmai verekedéseknél, amint az e-Kommentár erre világosan rámutat (Wolters-Kluwer Kommentár a Btk. 21. §-ához: <https://uj.jogtar.hu>).

Kétségtelen, hogy a III. rendű vádlott lépett fel támadólag az I. rendű vádlottal szemben, őt meg is ütötte, az I. rendű vádlott azonban nem terjesztett elő magánindítványt testi sértés vétsége miatt. Ezt követően az I. rendű vádlott által eszközölt bántalmazás még jogos védelmi helyzetben történt, ám a III. rendű vádlott az ütés következtében már földre került. Ezt követően mindketten rúgták, a földre került, így a védekezésre képtelen sértettet, akkor, amikor a jogos védelmi helyzet már nyilvánvalóan nem állt fenn, hiszen nem volt a III. rendű vádlott részéről megnyilvánuló jogtalan támadás és ilyen helyzet nem is fenyegetett már. A földre került III. rendű vádlottra egyik vádlotttárs rátérdelt, míg a másik megtaposta. Az őt ért bántalmazástól a III. rendű vádlott egyik veséje gyakorlatilag szétszakadt. Az orvosszakértőnek a bántalmazás személyi eredetére vonatkozó megállapítása ebben a tekintetben irreleváns, megállapítható, hogy az I. és a II. rendű vádlott szándékegységben bántalmazta a földre került sértettet, ilyen módon a súlyos, életveszéllyel járó eredményért mindketten felelnek.

A védelmi fellebbezés a felmentést célozva túlnyomó részt a bizonyítékok mikénti mérlegelését, egyebekben az első fokú jogkövetkeztetéseket támadja. Sérelmezi, hogy az elsőfokú bíróság a terhelt bizonyítékokat fogadta el, szemben a mentőnek látszóakkal. Ugyanígy, a II. rendű vádlott védője szorgalmazta - továbbra is - a szituációs jogos védelemnek védenca javáéra történő megállapítását.

Megalapozott első fokú tényállás esetén nincs lehetőség a bizonyítékok felülmérlegelésére és az elsőfokú bíróság a jogkérdésekben, a tényállásszerűség mikénti megítélésében is megalapozott álláspontot foglalt el.

A II. és III. rendű vádlottak védői által szorgalmazott felmentésekre nyilvánvalóan nem kerülhetett sor a kifejtettek miatt.

Az elbírált bűncselekmények minősítése is helyes azzal, hogy a testi épség elleni bűncselekmények esetében az I., II. rendű vádlottat érintően az elsőfokú bíróság adós maradt annak

megválaszolásával, hogy a súlyosabb eredménnyel járó bűncselekmény a testi sértés melyik alapesetére vonatkozik. Irányadó abban a Szegedi Ítéltábla büntető tanácsainak gyakorlata, hogy a nyilvánvalóan két fordulatú bűncselekmény esetében a súlyosabb eredményt megalapozó fordulatra mindig utalni kell, tehát a törvényhely (3) bekezdését is felhívta az ítéltábla.

Ami a bűnösségi körülményeket illeti, a fiatal felnőtt vádlottak esetében nem enyhítő a büntetlenség, ebben egyértelmű az 56. számú BK vélemény. Ugyanakkor enyhítő a megbánás, és mindegyik vádlott esetében az időmúlás, az azonban nem olyan mértékű, ami lényeges kompenzációra szorulna, tekintettel arra, hogy nem sértette jelentősen az ítélezés időszerűségét, ilyen módon nem nehezedett aránytalan hátrányként sem a vádlottakra.

Az I. rendű vádlott esetében nem súlyosító az, hogy több cselekménye is okozhatott maradandó fogyatékoságot, a II-III. rendű vádlottak esetében pedig nem enyhítő a ténybeli beismerés, miután az a bűnösség elismerésével nem párosult. A III. rendű vádlottra megállapított vezető szerep nem volt értelmezhető az ellenérdekűség miatt, helyett a provokatív, kezdeményező szerepe a súlyosító.

Az I-II. rendű vádlottak kirívó és indokolatlan brutalitással bántalmazták a védekezésre már nem képes III. rendű vádlottat. Ilyen fokú erőszakosságot semmi nem indokolt, még ha a III. rendű vádlott valóban provokatívan lépett is fel az I. rendű vádlottal szemben. Továbbá, az említett vádlottak visszaélészerűen alkalmazták harcművészi felkészültségüket, ami sport-etikai szempontból védhetetlen.

A bűnösségi körülmények alapul vételével az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem tévedett a büntetés kiszabásakor egyik vádlott esetében sem. Az I. és II. rendű vádlottak tekintetében a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztés és a megfelelő súlyt és hátrányt képező pénzbüntetés kellően szolgálja a büntetési célokat.

A tényállás kiegészítéséhez képest nyilvánvaló, hogy helyes jogkövetkeztetéssel III. rendű vádlott neve III. rendű vádlott már csupán visszaeső [Btk. 459. § 31. pontja] és megállapítható az is, hogy nem különös visszaeső.

E vádlott esetében a kiszabott pénzbüntetés most arányos, annak napi tételei száma kellően igazodik a bűnösség fokához, míg az egy napiétel összege a kereseti, jövedelmi, vagyoni viszonyaihoz és életvezetéséhez mérten is egyaránt adekvát.

A büntetések nem olyan enyhék, hogy lényeges súlyosításuk lenne indokolt, de nem is súlyosak, így lényeges enyhítésükre sem látott indokot az ítéltábla.

Az Alkotmánybíróság 8/2015. [ügyszám: III/01860/2014.] számú határozatában állást foglalt abban, hogy a perbíróságoknak minden egyes ügyben foglalkozniuk kell az ún. előzetes mentesítés megadhatóságának kérdéskörével.

Ezt a kérdést a jelen ügyben az I. és II. rendű vádlottak tekintetében az ítéltábla nemlegesen döntötte el, álláspontja szerint az I., II. rendű vádlottak által megvalósított bűncselekmény jellege és tárgyi súlya folytán nem állítható, hogy az előzetes mentesítésre érdemesek lennének, ezért az erre vonatkozó indítványokat alaptalanoknak ítélte, de hivatalból is akként foglalt állást, hogy előzetesen nem mentesíthetők a büntetett előéletéhez fűződő hátrányok alól.

A kifejtettek alapján tehát a törvényszék ítéletét megváltoztatta, az I. és II. rendű vádlottak

cselekményeit helyes jogszabályi alapon minősítette, esetükben a Btk. (2012. évi C. törvény) szóhasználatának megfelelően átalakította a büntetéskiszabási és feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezéseket.

A Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján az I. és II. rendű vádlottak esetében az őrizetben töltött időt a szabadságvesztés végrehajtása esetén tekinti az ítélőtábla beszámítottnak, és a már hivatkozott törvény alapján III. rendű vádlott neve III. rendű vádlottat visszaesőként tekinti elítéltnak.

Egyebekben viszont, mivel az ügyészi súlyosítást, illetve a védelmi indítványok szerinti felmentést és enyhítést célzó fellebbezések eredménytelennek bizonyultak, az első fokú ítéletet a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 386. §-a zárja ki.

Szeged, 2017. május 9.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke

Dr. Katona Tibor s. k.
előadó bíró

Dr. Nikula Valéria s. k.
bíró

A Szegedi Ítélőtábla Bf.III.628/2016/11. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 18.B.389/2015/35. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része jogerős és - I. rendű vádlott neve I. rendű és II. rendű vádlott neve II. rendű vádlottak esetében a fel nem függesztett részében - végrehajtható.

Szeged, 2017. május 9.

Dr. Hegedűs István s. k.
a tanács elnöke